

№ 197.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. Ścięcie gł. s. Jana.
Piąt. św. Róży.
Sob. św. Rajmunda W.
Niedz. Pociesz. NMP.
Pon. św. Stefana Kr. W.
Wt. św. Bronisławy P.
Śr. św. Rozalii P.

Wschód słońca godz. 5 m. 05
Zachód słońca godz. 6 m. 56
Dług dnia godz. 13 m. 51
Ubyło „ godz. 2 m. 53

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnośnie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefonu № 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 29 sierpnia 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekturce 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

„TEATR SCALA“, Cegielińska 18. Telefon 15-04.

Pierwszorządny, z komfortem urządzony Familijny Teatr Rozmaitości na wzór największych wielkomijskich teatrów zagranicznych. Angażuje z ostatnich nowości tylko najlepsze siły artystyczne kraju i zagranicy. Najpiękniejszy Teatr w Królestwie Polskiem. Wspaniałe oświetlenie. Elektryczne odświeżanie powietrza i oczyszczanie Teatru za pomocą pomp powietrznych. Absolutne bezpieczeństwo od pożaru. Zastosowanie wszelkich środków dla wygody, bezpieczeństwa i zdrowia Sz. Publiczności. Pierwszorządna Koncertowa Orkiestra, złożona z 20-tu zawodowych artystów-muzyków. Wspaniałe dekoracje asbestowe (ogniotrwałe). Codziennie przedstawienie. Początek koncertu o godz 8-ej, przedstawienia o 8¹/₂, wieczorem. W każdą sobotę, niedzielę i święto przedstawienia popołudniowe o godzinie 3-ej po cenach o połowę niższych. Ceny biletów wejścia tak niskie, aby każdy mógł Teatr odwiedzić.

2545

DYREKCJA.

ZAWIADOMIENIE.

W dniu 31 sierpnia r. b. otwieramy

Kawiarnię „Tivoli”

przy ul. Piotrkowskiej № 90 w domu Steigerta, w której wydawać będziemy śniadania, obiady, kolacje, oraz produkty wiejskie. Kuchnia będzie prowadzona pod osobistym kierunkiem właścicieli i urządzona podług ostatnich wymagań higieny. W dniu otwarcia przeznaczamy 10% od obrotu na rzecz Tow. „Liga przeciwgruźliczej”. Polecamy się łaskawym względem Szan. Publiczności miasta i okolicy. Z poważaniem

GIERBICH I MAJÓCZAK.

Teatr Popularny

Pierwsze przedstawienie

w Sobotę 31 sierpnia r. b.

„Książę Niezłomny”

poemat dramatyczny w 9 odsłonach J. Słowackiego.

przy ul. Konstantynowskiej 16.

Bilety sprzedają w cukieral W-go Ulricha róg ulicy Piotrkowskiej i Zielonej po cenach następujących: Łoże po 5.50, krzesła od 30 kop. do 1.30. Galeria po 30 i 15 kop. 2461

Dr. med. P. LANGBARD

Zawadzka 10

b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i niemocy płciowej.

Godziny przyjęć: od 8—1 i od 4—8 dla pań od 4—5-ej

Pzy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606”—„914”.

Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny.

Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. 2809

LEKCYE TAŃCA

Z początkiem września rozpoczynam przyjmowanie zapisów na sezon 1912—13.

Widzewska 47.

Witold Lipiński

Członek Francuskiej Akademii

Profesorów Tańca w Paryżu.

Lokal znacznie powiększony. 5089

Ratujcie Zakopane!

Zakopane znam od lat dwudziestu. Odwiedzałem w niem dawniej artystę Stanisława Witkiewicza, znakomitego znawcę Tatr i twórcę epokowej pracy „Na Przełęczy”, oraz ś. p. profesora Piotra Chmielowskiego, autora wybornej 6-tomowej „Literatury Polskiej”, który miał tu własną willę i dwa przerażająco złe brytany, gotowe rozszarpać na kawałki tego, kto bez opieki kogoś z domowników zechciałby przekroczyć wrota podwórza.

Zakopane wtedy było wsią. Czy miało już oświetlenie—nie pamiętam... wiem tylko, że robiło wrażenie bezpretensjonalnej osady górskiej. Jedyny hotel, jaki istniał, nosił nazwę „Morskiego Oka”. W hotelu tym koncentrowało się życie Zakopanego. Podczas wakacji było tu rojno. Najznakomitsi ludzie zjeżdżali się z obszarów ziem polskich nie po to, aby znaleźć tu

miejsowość wybornie urządzonej dla wypoczynku, ale w celu wymiany zdań, w celu porozumienia się...

Widziano tu najznakomitszych literatów, dziennikarzy, artystów, lekarzy, adwokatów, inżynierów, chemików. Kto mógł tylko, kto znalazł chwilę wolnego czasu, wymykał się do Zakopanego chociaż na miesiąc, chociaż na dwa tygodnie. Szukano tu wymiany zdań, chciano wypocząć w warunkach odrębnych od tych, w których płynęło życie codzienne.

Dwadzieścia lat od tego czasu ubiegło, — a Zakopane na zewnątrz nie zmieniło się wcale. Przybyło trochę tylko willi nowych, kosztownych, przybyło kilka hoteli, dr. Chramiec przebudował swój zakład, ale co się tyczy pracy zarządu stacyi klimatycznej około udogodnienia gościom pobytu w Zakopanem—to wprost zapomniano o tem zadaniu zupełnie.

Smiesznie doprawdy o tem mówić, co zrobiono. Zakopane, które ma wody olbrzymie masy, oświetlane jest bardzo niezdarnie ciemnymi, kopcami lampami naftowymi, a przecież siła w wodospadach i strumieniach jest, potrzeba urządzić tylko turbiny i elektryczność już gotowa.

Najbardziej uczęszczane miesiące w Zakopanem, pomijając styczeń, są: lipiec i sierpień, a więc czas wakacji szkolnych. W miesiącach tych w Zakopanem duże są opady. Deszcz pada co najmniej 3 razy dziennie.

W godzinę jednak po mniejszych deszczach drogi osychają; po dłuższych deszczach wywiązuje się na szosach błoto.

Klimatyka wprost nic w tym kierunku nie robi. Drogi—to starte szosy! Błota na nich pełno, przejść bez kałozy trudno. Na trotuarach ślizko i błotno!

Cdyby Zakopane było w rękach, przypuścimy, niemieckich, przedzierzgnięto by je na miejsce nadzwyczaj miłe i przyjemne. Zaprowadziliby już oddawna, w miejsce szos—ulice asfal-

towe, gładkie, wolne od kurzu i błota. To samo zrobiono by z trotuarami.

Tu tylko nieustannie kłótnie klimatyki z urzędem gminnym i odwrotnie—urzędu gminnego z klimatyką.

Co to jest urząd gminny i co klimatyka?

Muszę trochę jaśniej powiedzieć o tem dla wiadomości tych, co nie znają tamtejszych stosunków.

Gmina, jak u nas gmina: ściąga podatki, dba o dobre drogi, o oświetlenie tych dróg, słowem o porządek na terytorium swej miejscowości.

Klimatyka powstała na tej zasadzie, że kiedy ś. p. dr. Chałubiński stworzył z Zakopanego znakomitą miejscowość leczniczą, zwłaszcza nadającą się do gojenia lekkich ran płucnych, natenczas władza miejscowa uznała za stosowne stworzyć tu organ, czuwający nad tą stacją zdrowotną. Organ ten nazwano Klimatyką.

Klimatyka istnieje z tak zw. opłaty kuracyjnej, którą każdy gość, przybywający do Zakopanego, wnieść obowiązany po dłuższym, niż 48-godzinnym tam pobycie.

Obecnie te instytucje zostają w nieustannej walce z sobą.

Potrzeba — przypuścimy — dla Zakopanego oświetlenia. Gmina krzyczy: niech to robi klimatyka, a klimatyka woła:

— Nie mój to obowiązek, tylko twój.

Wypadałoby ulepszyć bruki.

Znów klimatyka woła:

— Hej! gmino — popraw bruk!

— A jużci — mówi gmina — njema głupich, bierzecie olbrzymią takse kuracyjną, robicie.

I taka zabawka w ciuciubabkę od lat dwudziestu powtarza się nieustannie. Goście płacą i nie mają nic za to, za co płacą.

Zakopane staje się z dniami każdym dziurą brudniejszą, bardziej cuchnącą, straszną. Podwórka pełne błota, rynek, na którym stoi bardzo ładny pomniczek Władysława Jagiełły nieustannie zaśmiecony, ba, nawet ulice nie są sprzątane i zamiatane. W centrum Zakopanego, parę kroków od hotelu Morskiego Oka, leżał na ulicy olbrzymi łeb szczupaka. Robaki go już gryzły. Przechodząc, pokazałem go znajomym. Po tygodniu łeb ten w dalszym ciągu spoczywał na tem samym miejscu, a może i dotąd jeszcze leży, co stanowi najlepszy dowód, jak dba i gmina i klimatyka o czystość miejscowości tak ważnej i tak wybitne miejsce zajmującej, jak jest Zakopane.

To też patrząc na te porządki od lat 20, zaznaczam, że stacya klimatyczna upada i upadać będzie dalej nieustannie. Klimatyka i gmina może nam wykazać na cyfrach niestuszność tego

twierdzenia, gdyż za mego pobytu w Zakopanem na domu, w którym mieści się klimatyka były wystawione następujące cyfry:

W roku 1911 do tej pory było 9300 gości.

„ 1912 „ „ „ „ „ jest 9400 „

A więc o 100 gości więcej.

Takie rozumowanie nie wytrzyma krytyki! Już przed 20 laty bywało w Zakopanem po ośm do dziewięciu tysięcy osób, a frekwencja ta obecnie powinna się zwiększyć w trójnasób. Ale dlaczego ona się ma zwiększać?

Pewnego roku stanąłem w hotelu, który restaurowano. Zwracam uwagę zarządzającego, że tak mało w porównaniu z rokiem ubiegłym gości w hotelu, a on mi na to rzecze:

— Panie, każdy ma w domu dosyć niepokojów, krzyków i hałasu; pocóż go ma szukać na wypoczynku?

— Otóż to samo da się zastosować do Zakopanego.

Wielu z nas, którzy odwiedzamy Zakopane, żyje w niehygieniczniejszych o wiele warunkach; ale jeżeli idziemy w świat, to jeno po to, aby znaleźć odpowiedniejsze i lepsze.

Zarząd Zakopanego o te rzeczy nie dba. Gmina powtarza sobie.

— A niech tam. Ta tak bywało dawniej, niech i teraz będzie. Klimatyka zaś dośpiewuje.

— I tak głupich nie brak—przyjadą—aby tylko taksa klimatyczna starczyła na nasze potrzeby. Górale zaś dopowiadają.

— Gości do Zakopanego przyjeżdża kupa, ale panów mało.

Z tych wszystkich ludzi najbardziej zrozumiał interes dr. Chramiec. Założył on Towarzystwo akcyjne i wystawił prawdziwie europejski zakład leczniczo-kuracyjny w Zakopanem.

Olbrzymi pałac obejmuje przeszło 300 sal i pokojów dla przyjezdnych, posiada piękną salę na koncerty, teatry i zabawy, wygodne izby stołowe, dużą czytelnię gazet. Miejsce, na którym się zakład rozpostarł, jest bardzo obszerne. Dr. Chramiec i jego małżonka pracują nieustannie, aby wzorowy porządek w zakładzie utrzymać.

To też goście garną się tu, jak muchy do

miodu, przekonani, że nie będą narażeni na niewygody.

Zakład dr. Chramieca stanowi jakby osobną oazę w Zakopanem i już w obecnym roku był zapełniony po brzegi.

Najlepszy to dowód, czego szuka każdy wyjeżdżający na wywczasy letnie, lub zimowe.

Pozatem nie można zapomnieć o działalności najpiękniejszej instytucji w Zakopanem. Jest nią Towarzystwo tatrzańskie. Ono jedno coś robi: Wytyka i poprawia drogi w górach dla turystów, stawia szałas do noclegów, czuwa nad roślinnością Tatr, urządza wycieczki.

Działalność Gminy i Klimatyki musi być napiętnowana i to napiętnowana ostro, bo tu chodzi o utrzymanie Zakopanego, o utrzymanie stacji klimatycznej, która Galicyi daje spory dochód. Tymczasem przy tej gospodarce Zakopane upaść musi. Każdy z turystów, albo krótko tu zabawi, albo będzie robił wycieczki od strony węgierskiej, gdzie na Szmeksie znajduje wszystkie wygody. Drożyzna i niechlujstwo skierują naszych obywateli gdzieindziej. Więc trzeba temu zapobiedz!

Choroba cesarza Wilhelma.

Reumatyzm stawów, influenza i katar, które trapią cesarza niemieckiego, przysłyły w czasie, gdy cesarz Wilhelm miał przed sobą jedną z najważniejszych, a zarazem dla niego najprzyjemniejszych funkcji monarszych, mianowicie przegląd poszczególnych korpusów swojej armii, parady, defilady i wjazdy uroczyste.

Obecnie wszystko musiano odwołać, a te miasta, które miały gościć w swoich murach cesarza, pograżyły się w najczarniejszej melancholii.

Naturalnie nie należy tej melancholii kłaść na karb jedynie współczucia dla chorego władcy. Głównym jej powodem jest poprostu przerachowanie się kupieckie.

Takie naprzykład Drezno, do którego miał

cesarz Wilhelm przybyć na trzy dni po siedmioletniej niebytności, wydało już krocie na dekoracje, przygotowało się na przyjęcie około 100 tysięcy obcych, między którymi nie miało zabraknąć licznych książąt krwi — tymczasem najważniejsza atrakcja odpadła: cesarz zachorował.

Najnieszcześniejszą minę ma drezdeński świat handlowy, który, zelektryzowany zapowiedzianym przyjazdem cesarza, przygotowywał się do robienia świetnego interesu i poczynił już olbrzymie zamówienia.

Stąd niesłychane rozczarowanie i żal powszechny. Złożone pylony wędrują z powrotem do składów magistrackich, a zielone girlandy powędrują na śmietnisko, zanim miały czas zwiędnąć w obecności gościa berlińskiego, którego we czwartek oczekuje pałac poczdamski.

Smutna rzeczywistość.

Wiadomo, że przed wyborami muszą być postawieni kandydaci i omówieni. Wobec tego prawo zezwala na zebrania.

Otóż stwierdziliśmy, że obecnie w Łodzi p. policmajster zezwala na zebrania, ale tylko w obrębie każdego cyrkułu i to z zastrzeżeniem, że niewolno na tych zebraniach znajdować się prawnym wyborcom z innego cyrkułu.

Wobec tego porozumienie się wyborców jednego cyrkułu z drugimi jest nie możliwe.

Są to rozporządzenia, zdaje się, pana ministra spraw wewnętrznych, nieprzychylnie widziane przez premiera ministrów, o czym prasa rosyjska pisze, zaznaczając, że na tem tle przyszło nawet do pewnej wymiany poglądów, która do porozumień w tej kwestyi nie doprowadziła.

A tymczasem kraj nasz, stając do wyborów, znajduje się w bardzo smutnej sytuacji—gdyż zapewne te rozporządzenia dotyczą wszystkich

Książę niezłomny.

(Artykuł nadesłany).

Teatr popularny obdarza nas w sobotę ucztą artystyczną, jaka bezwzględnie na długo zostanie w pamięci tych, którzy pierwsi pośpieszą po terytach letnich powitać naszą drużynę teatralną.

P. Mielewski dobrze uczynił, wybierając na inaugurację jedną z najpiękniejszych pereł poezji polskiej, dramat „Książę niezłomny” Juliusza Słowackiego.

Właściwym twórcą tego arcydzieła jest hiszpan Calderon de la Barca (urodz. 1600 um. 1681 r.) zaliczany pospolicie do najgenialniejszych w literaturze powszechnej dramatopisarzy. Calderon, ubrawszy nieszczęśliwą wyprawę wojenną królewicza portugalskiego Ferdnandesa do Maurytanii, w szaty głębokiej poezji dramatycznej, odtworzył jeden z najszczytniejszych wytworów katolickiego idealizmu w dziedzinie poezji europejskiej. Tragedya „Książę niezłomny” odzwierciedla—w dodatkiem przeważnie oświetleniu—prawie wszystkie główne cechy zarówno hiszpańskiej poezji dramatycznej wogóle, jak i utworów Calderona w szczególności: żarliwy katolicyzm, wielka cześć dla władzy monarszej, subtelne poczucie honoru, i ów charakterystyczny nastrój idealny, który często wbrew logice i prawdopodobieństwu—z krzywdą nieraz budowy artystycznej—rozpływa się w odsłanianiu najgłębszych duszy ludzkiej tajników.

Słowacki, przyswajając w przepięknym przekładzie arcydzieło Calderona literaturze ojczyzny, podniósł utwór na wyższy szczebel doskonałości stylowej, wlał w niego przedziwną świeżość i natchnienie i ulepszył formę artystyczną.

Jeden z prawdziwych znawców literatury hiszpańskiej, Edward Porebowski, w przedmowie do przekładu dramatów Calderona (Bibl. najcenniejszych utwor. literat. powsz. 1887 r.) pisze: „Niesłychanym w dziejach poezji przykładem „Książę niezłomny” Słowackiego posiada większą wartość, niż „El Principe constante”, przez to, że poeta nasz nie tylko nie zatracił żadnego obrazu poetyckiego, ba, uszlachetnił nieraz,—ale

że wszystką prozę przekuł na szczerą i cudną poezję, poczynawszy od pierwszych wierszy („Moja pani wśród łązki w perłowej igrze miednicy... aż do końca. Calderon ręce—by Słowackiemu całował, gdyby żył i odnalazł do niego drogę w swoim przewodniku geograficznym...”

Jeżeli dyrektor Mielewski nie szczenił kosztów na wystawę (co jest chorobą chroniczną naszego popularnego teatru), powinniśmy mieć w sobotę przy dobrym zespole artystów jeden z najpiękniejszych wieczorów teatralnych w Łodzi. Trafny wybór sztuki na rozpoczęcie sezonu pozwala nam mieć niepłonną nadzieję, że p. Mielewski dołoży wszelkich starań i trudów, by teatr popularny, który w Łodzi odgrywa ogromną rolę kulturalną, pod względem artystycznym i wyboru sztuk w nadchodzącym sezonie stał wyżej niż w roku ubiegłym. Dla podniesienia poziomu artystycznego należy powiększyć liczbę przedstawień klasycznych, które mieć powinny i mają istotnie doniosłe znaczenie wychowawczo-kulturalne dla szerszych mas. Zapełnienie repertuaru utworami autorów zmarłych, którzy już honoraryów autorskich nie pobierają, jest tylko czystym zyskiem dyrekcji, która przy ruchliwości i sprężystości organizacyjnej ściągnąć może do teatru gości więcej, niż na najlepszą operetkę i pozyskać te sfery, które w ubiegłym sezonie stroniły od teatru przy ul. Konstantynowskiej. Tajemnica powodzenia w tem leży, ażeby każdy dramat otrzymał należyłą oprawę t. j. piękne dekoracje, które w zeszłym roku prezentowano nam w rozpaczliwym i oplakanym stanie.

Przy dobrych chęciach wszystko zrobić można. Dyrekcja będzie miała sówite wynagrodzenie za poniesione trudy, a publiczność szczerze zadowolenie artystyczne.

Oskar Szeffer.

Aby dać wzór przepięknej formy poetyckiej, w jaką Słowacki ubrał poemat dramatyczny Calderona, drukujemy poniżej ustęp z poematu „Książę niezłomny”, odpowiedź Fernanda królowi, który go w więzieniu bez chleba trzyma, chcąc upokorzyć jego dumę.

Króla godność w tobie cenię,
I każdym to stwierdzam czynem,
To prawo, które zamyka
Zakon Boży! że nad gminem
Król ma sobie berło dane
I ma mieć od niewolnika
Posłuszeństwo... więc złamane
Członki przed twoją osobą
Prostując, stanę przed tobą,
Nim przed Panem Bogiem stanę...
Wiedz, że król skąd niebądź nosi
Taką powagę, moc Bożą,
Tak się w nim siły wielmożą,
Ze krew, co mu ciało rosi,
Musi stać w ciała nicestwie
I zaświadczyć o królestwie.
Nie tylko, co z wielmożności,
Nie tylko z koron na głowie;
Ale, panie, i z litości.
I ze szlachetnego serca.
Chrześcijanin, czy bluźnierca
Krzyżowy, gdy spojrzy we dno
Duszy, wyczyta to jedno
Prawo przez Boga wryte,
Któreś ty w sercu zagłuszył.
Nie gadam abym cię skruszył
Abym do litości skłonił.
Ciało me bólem rozryte
Nie tyś, ale Bóg pokłonił.
Nie chcę u twojej osoby
Zebrać, życia już mam sytość.
Późna też byłaby litość,
Ja wiem, żeś już nad mogiłą,
Ze mnie już żywot porzuci
I żar wypala piekielny...
I to wiem, żeś jest śmiertelny;
Jak ty, panie, robak drobny,
Nie żadna anielskość dumna.
Kogo strzaskał los na ćwierci,
Naraził na nieszczęście krocie—
W czemże ufal czy w żywocie?
O nie, zaprawdę, że w śmierci,
W śmierci ufal! Tę ofiarę,
Zrób ze mnie panie, o! proszę...
Daj śmierć—niech umrę za wiarę!

miejsowości, a tem samem utrudnią nietylko w miastach, ale i na wsiach tegoroczne wybory, co jeszcze gorzej odbije się na ogólnym nastroju i tak już zniechęconej ludności.

Spis przedsiębiorstw fabrycznych,

w których, na zasadzie art. 259 i 260 Ustawy o wyborach do Dumy państwowej (Zbiór praw, tom I, cz. II, wydanie 1907 r. i ciąg dalszy 1910 roku) odbędą się wybory pełnomocników od robotników celem wybrania wyborców na członków Dumy państwowej.

(Wyciąg z dodatku do gazety „Piotrkowskija Guberns. Wiedom.“ № 31 z dnia 4/17-go sierpnia 1912 r.).

W powiecie łódzkim.	robotników męzczyzn:
Miasto Zgierz.	
Tkalcia wełny akc. tow. Borst	334
Przedzalnia akc. tow. Zgierskiej manufaktury bawełnianej	133
Przedzalnia wełny akc. tow. „Lorentz i Krusche“	92
Akc. tow. budowy maszyn J. Hofmana	322
Apretura i farbiarnia Juliana Napieralskiego	64
Apretura i farbiarnia Aleksandra Kernbauma	58
Tkalcia wełny Majera Otto	55
Tkalcia wełny Bredsznajdera i Brodacza	112
Farbiarnia i apretura „Kleczewski i S-ka“	79
Manufaktura bawełniana Lorenz i Krusche	56
Manufaktura bawełniana Lorenz i Krusche	180
Tow. akc. farb anilinowych i wytworów chemicznych	95
Powiat.	
Cegielnia Otto Krauze	73
Cegielnia Ferdynanda Keniga	61
Fabryka kleju akc. tow. „Strem“	58
Fabryka SS-rów Lebrecht Miller	187
Apretura i farbiarnia Walfisza i Hanftwurcla	67
Tkalcia br. Schweikert	268
Przedzalnia Ryszarda Keniga	104
Apretura i farbiarnia Artura Meistra	274
Cegielnia Poznańskiego	76
Apretura wyrobów wełnianych	
Ludwika Kajserebrechta	222
Apretura i farbiarnia Karola Teodora Bulle	303
Przedzalnia wełny i farbiarnia Adolfa Szmidta	84
Apretura i farbiarnia baronowej Józefiny Zachertowej	103
Warsztaty drogi żel. Fabr.-Łódz. na stacyi Widzew	99

(d. c. n.)

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Racibora. Jutro Szczęsnego.

WYSTAWA RZEMIESLNICZO-PRZEMYSŁOWA (Ogród Staszica) otwarta codziennie od godz. 10 rano do 10 wieczorem.

— Kancelarya komitetu wystawy rzemieślniczej (ogród Staszica) otwarta codziennie od g. 9 rano do 9 wieczorem.

CZYTELNIA PISM TOW. „WIEDZA“ (Piotrkowska 105) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 wieczorem.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(x) Okólnik fabrykantów. „Kurier Warsz.“ w telegramach wczorajszego popołudniowego numeru podaje z Petersburga następującą wiadomość:

2185

„T-wo fabrykantów i przemysłowców, w specjalnym okólniku, rozesłało tekst umowy, przyjętej w r. b. na konwencji w Petersburgu.

Zgodnie z tą umową postanowiono: 1) nie skracać dnia roboczego w fabrykach; 2) nie powiększać liczby świąt; 3) nie dopuszczać, na żądanie robotników, określenia minimum płacy zarobkowej; 4) nie płacić za dni, podczas których trwało bezrobocie; 5) nie dopuszczać stałego przedstawicielstwa robotników, mianowicie t. zw. starostów i delegatów; 6) nie dopuszczać mieszania się w sprawy wewnętrzne fabrycznych Związków zawodowych, mianowicie co się tyczy przyjmowania z powrotem robotników zwolnionych, określania płacy, regulaminu wewnętrznego i. t. d.; 7) nie przyjmować robotników, strajkujących w innych przedsiębiorstwach; 8) nie czynić ustępstw pod wpływem pogrozek.

Termin umowy ustanowiono na dzień 14-y czerwca 1913 roku.”

(h) Z wystawy. Po kilkodniowej niepogodzie, która bardzo ujemnie wpłynęła na frekwencję zwiedzających wystawę, dziś słończko od rana zaświeciło, robiąc nadzieję, że pogoda potrwa dłużej. Czas wielki, aby pogoda narzeczcie dozwoliła młodzieży szkolnej, co raz liczniejszej w mieście, zwiedzić interesującą i dla niej wystawę.

Komitet wystawy rozesłał do zgromadzeń cechowych okólnik z prośbą o przyjęcie udziału w „święcie pracy“.

Przepisy i postanowienia dla biorących udział w zabawie „święta pracy“ są następujące:

Przebrania, kostiumy figur alegorycznych, mających charakter poważny, lub komiczny, przy tem mogą być odpowiednie napisy z objaśnieniami, byle tylko nie uwłaszczające nikomu i nie obrażające przyzwoitości publicznej.

Figury pojedyncze i całe grupy w przebraniach mogą stanąć do konkursu o nagrody za najefektowniejsze, oryginalne i dowcipne kostiumy. Nagród będzie co najmniej trzy. Sędziów konkursowych, którzy oceniać będą kostiumy, wybrano z pośród artystów malarzy, rzeźbiarzy i osób kompetentnych.

Osoby nie przebrane nie będą dopuszczone do pochodu.

Figury przebrane mogą być piesze, na wozach, samochodach lub welocypedach.

Rysunki godła cechowych i wszelkie informacje dotyczące „święta pracy“ można otrzymać w komitecie atrakcyjnym w dni powszednie od godz. 8 do 10 wieczorem, a w niedziele od 10 rano do 2 po południu w biurze wystawy. Najlepiej zwracać się do p. Władysława Pytlańskiego.

Zabawa rozpocznie się o godz. 4 po poł. Uczestnicy pochodu winni przybyć na teren wystawy nie później niż o godz. 2 po poł. dnia 15 września.

W piątek dnia 13 września o godz. 8 rano na placu wystawy odbędzie się próba ogólna, na którą powinni się stawić wszyscy mający przyjąć udział w pochodzie, z grup zaś dostatecznym będzie stawienie się przewodniczącego grupy.

Osoby lub grupy życzące wziąć udział w „święcie pracy“ winny nadesłać do komitetu atrakcyjnego następujące dane:

- 1) Nazwa cechu, stowarzyszenia i t. d.
- 2) Nazwisko przewodniczącego danej korporacji podczas zabawy.
- 3) Ilość osób mających przyjąć udział w przebraniu w pochodzie alegorycznym.
- 4) Jak figury danej korporacji wystąpią w pochodzie: pieszo, na wozach, w samochodzie, na rowerach i w jakiej ilości.
- 5) Co ma oznaczać przebranie danej grupy lub pojedynczej figury.

Komitet atrakcyjny uprasza o jaknajliczniejszy współdziałanie przebranych figur i o niekępowanie się doбором kostiumów, które mogą być skromne, a nawet zwyczajne robotnicze ubrania.

W obmyśleniu szczegółowem grup i kostiumów dużo dopomóż mogłyby osoby, posiadające

jące szkice, wzory, rysunki alegorycznych figur pracy, robotników, strojów rzemieślniczych. Każdy przyczyniek do tej sprawy przyjęty będzie przez komitet atrakcyjny z wdzięcznością.

(e) Z przemysłu włóknistego. Wyznaczony na dzień 1 września r. b. zjazd przedstawicieli przemysłu włóknistego na łódzkiej wystawie przemysłowo-rzemieślniczej zapowiada się świetnie.

Ze względu na spodziewaną dużą liczbę delegatów, obrady zjazdu odbędą się prawdopodobnie w sali szkoły handlowej kupiectwa łódzkiego.

(x) Tydzień gospodarczy. Pomiedzy innymi pracami, dążącymi do podniesienia naszej wytwórczości, projektowany jest na naszej Wystawie rzemieślniczo-przemysłowej „tydzień gospodarczy“, podczas którego gospodarze nasze mogą produkować swoje wyroby spiżarniane, jako to: susze, konserwy, marynaty, konfitury, soki i t. p. Mogą także stawać do konkursu o nagrody ze specjalnymi potrawami, dla których przygotowania dostarczone im będą na miejscu kuchnie gazowe i gaz bezpłatnie, oraz komitet Wystawy nie będzie pobierał z tego tytułu żadnych opłat. Zgłaszać się należy do komitetu Wystawy pod adresem p. Maryi Grzybowskię.

Kierowniczką i instruktorką „tygodnia gospodarczego“ będzie p. L. Henikowska z Cholew (gub. kaliska, st. poczt. Teresin), która przybędzie do Łodzi w dniu 9 września i produkować będzie swoje okazy oraz udzielać objaśnień, rad i wskazówek. Wielce pożądanem jest, by gospodarze nasze skorzystały z tej okazji; nietylko przez liczny współdziałanie w „tygodniu gospodarczym“, ale i przez przedstawienie okazów własnej kuchni i spiżarni.

(e) Szpital dla biegunkowych. Onegdaj w magistracie tutejszym odbyło się posiedzenie zarządu miejskiego w sprawie utworzenia szpitala tymczasowego dla chorych na biegunkę krwawą czyli dysenterję.

W posiedzeniu wziął udział specjalnie zorganizowany w tej sprawie komitet, złożony z prezidenta p. Pieńkowskiego, zarządzającego szpitalem dla chorób ostro zakaźnych dr. Trenklera, radnych miasta dr. Wattena i p. Rychtera, lekarzy miejskich dr. Mączewskiego i dr. Brzozowskiego, opiekunów szpitali miejskich pp. Bernarda i Nebelskiego i starszego architekta miejskiego inż. Nebelskiego.

Rozpatrzone odezwe d-ra Trenklera, w której zaznacza, że do niego, jako do zarządzającego szpitalem dla ostro-zakaźnych chorób, zgłasza się wielu lekarzy i osób prywatnych o umieszczenie chorych na dysenterję, że w celu walki z szerzącą się coraz bardziej epidemią dysenterji koniecznym jest otwarcie szpitala do czasu jej wygaśnięcia i prosi o pozwolenie, ażeby chore na szkarlatynę dzieci w liczbie 3, przenieść ze szpitala ostro-zakaźnych chorób do innego szpitala, a w szpitalu tym umieścić chorych na dysenterję.

Zarząd miejski postanowił troje dzieci chorych przenieść do szpitala Anny — Maryi, a w szpitalu dla chorób ostro-zakaźnych urządzić oddział dla chorych na dysenterję w liczbie 20 łózek, z których 10 dla mężczyzn i 10 dla kobiet i z dniem 29 b. m. t. j. dzisiejszym rozpocząć przyjmowanie chorych do czasu wygaśnięcia epidemii.

W tym celu zwrócić się do zarządu szpitala Anny — Maryi o przyjęcie chorych na szkarlatynę. Do szpitala biegunkowych przyjmować tylko dorosłych.

(e) II gimnazjum męskie. Onegdaj na posiedzeniu zarządu miejskiego obradowano nad otwarciem II gimnazjum męskiego rządowego w Łodzi na skutek polecenia władzy wyższej o przyspieszenie otwarcia tej uczelni.

Postanowiono otworzyć gimnazjum w dniu 14 października i w tym celu wydelegować komisję specjalną dla dokonania oględzin dwóch lokali, mianowicie: przy ulicy Długiej pod nr. 29 gdzie mieściło się biuro policmajstra i w domu p. Pinkusa przy zbiegu ulic Zielonej i Wólcząskiej.

Na początek otworzone być mają cztery pierwsze klasy.

(e) Zebrania. Ogólne półroczne posiedzenie członków stowarzyszenia odlewników odbędzie się w sali Resursy rzemieślniczej w niedzie-

łę 1 września r. b. o godzinie 5 po południu.

Porządek dzienny obejmuje: sprawozdanie zarządu z ostatniego półroczia, sprawozdanie z urzędzenia osobnego pawilonu na wystawie rzemieślniczo-przemysłowej, wreszcie wybór kasyera.

— W niedzielę 1 września w lokalu własnym przy ulicy Andrzeja nr. 44, o godzinie 3 po południu, odbędzie się zebranie zgromadzenia czeladników tokarskich.

— Miesięczne posiedzenie czeladzi szewskich odbędzie się w niedzielę 1 września w gospodzie własnej przy ulicy Średniej nr. 25 o g. 2 po południu.

(x) Towarzystwo zwolenników rozwoju fizycznego rozpoczyna sezon zimowy wieczornicą, która odbędzie się w sobotę 31 b. m. we własnym, świeżo odnowionym lokalu przy ulicy Nawrot nr. 23.

Program wieczornicy obejmuje rozmaite produkcje artystyczne, poczem nastąpią tańce, urozmaicone atrakcjami.

Początek o godz. pół do 9 wiecz.

(x) Zdobnictwo domów. Przy ulicy Piotrkowskiej stanął nowy dom w pobliżu Dzielnej, w staroniemieckim stylu z mansardowymi dachami, pokrytymi czerwona dachówką. Kąty tych dachów umalowano niebieską farbą. Całość wywiera takie wrażenie, jak jajecznicza ze szczypiorkiem.

Powinszować gustu.

(e) Jatek z mięsem końskim. Przed kilku dniami na Bałutach otwarto 6 jatek z mięsem końskim, które zrazu znalazły licznych kupujących. Drożyzna mięsa zarówno wołowego jako też wieprzowego i zastój w przemyśle, który nader dotkliwie odczuwają rodziny robotnicze zmusił w ostatnich czasach całe rzesze robotników do wyrzucenia się potraw mięsnych, na które nie pozwały im fundusze. Okoliczność ta poddała myśl przedsiębiorcom do otwarcia jatek z mięsem końskim, które pomysłowi rzeźnicy sprzedają po cenie 6 i 7 kop. za funt, stosownie do gatunku. Robotnicy, którzy dawniej z obrzydzeniem wspominali o mięsie końskim, dzisiaj kupują je codziennie i spożywają z apetytem. W okolicy Wodnego Rynku istnieje kilka restauracji, gdzie można dostać tania potrawy z mięsa końskiego. W restauracjach tych stołuje się wiele robotników fabryk pobliskich. W miarę zastąpienia koni lokomocją elektryczną i gazową mięso końskie zastępować będzie wołowinę i wieprzowinę.

(x) Kawiarnia „Tiwoli“. Jutro o godz. 8 wieczorem odbędzie się poświęcenie lokalu świeżo założonej kawiarni „Tiwoli“, której właściciele p.p. Gербich i Majczak 10 proc. od targu całodziennego w sobotę przeznaczyci na rzecz „Ligi przeciwgruźliczej“.

Kawiarnia mieści się przy ul. Piotrkowskiej, w domu p. Steigerta pod nr. 90 i otwartą zostanie w sobotę o godz. 9 rano.

(e) Zbiegowisko. Wczoraj, o godzinie 6 ej po południu z dachu domu nr. 20 przy ulicy Piotrkowskiej spuszczone na linie człowieka dla zreparowania rynny. Stał on się przyczyną takiego zbiegowiska ciekawych przechodniów, że ruch tramwajowy i kołowy uległ przerwie.

Dopiero policja przywróciła go, rozpędzając bezpłatnych amatorów widowisk ulicznych.

(x) Pułapka. Na chodniku przy ulicy Piotrkowskiej róg Krótkiej, w najruchliwszym miejscu uległ zepsuciu trotuar, czy otwór do elektryczności. Dosyc, że w bardzo uczęszczanym miejscu w sobotę przybito olbrzymimi metalowymi bretnalami olbrzymią skrzynkę. Bogu dzięki do środka jeszcze ta skrzynka spokojnie leżała, utrudniając przejście publiczności.

Ładne porządkil

(e) Żywa pochodnia. Wczoraj o godz. 6 po południu w mieszkaniu p. Adolfa Librachy przy ul. Krótkiej pod nr. 12, służąca Katarzyna Milczak nalewając do maszyny benzynę, spowodowała eksplozję i zapaliła na sobie ubranie. Zanim zdołano ugasić płomień, Milczak uległa silnym poparzeniom. Wezwane Pogotowie odwiozło ją w stanie ciężkim do szpitala Poznańskich. Do pożaru, jaki wybuchł wskutek rozlania palącej się benzyny, wezwana była straż ognio-wa, przed przybyciem której pożar stłumiono.

(x) Wyścigi cyklistów. W nadchodzącą nie-

dzielę, dnia 1 września, urządzią tutejsze Tow. sportowe „Union“ na torze wyścigowym w Helenowie międzynarodowe wyścigi cyklistów, w których, między innymi, wezmą udział cyklisty światowej sławy: Willy Bader (niemiec), Jacquard (amerykanin), Mostani (trypolitańczyk), główny zwycięzca biegów w Afryce, Woodey Hedspath (murzyn amerykański) i w. innych.

Wyścigi, które w kołach sportowych budzą duże zainteresowanie, rozpoczną się o godzinie 3 po poł.

(x) Rok 1812, wspaniały dramat z epepei napoleońskiej, jaki od kilku dni demonstrowuje teatr „Casino“, ukaże się na ekranie jeszcze dziś i jutro. Obraz budzi ogromne zainteresowanie nie tylko dzięki faktom, jakie przedstawia, ale i dobremu ich odtworzeniu. Teatr od czasu ukazania się obrazu stale jest przepelniony.

(x) Ze straży. W niedzielę, dnia 1 września, o godz. 7 rano odbędą się ćwiczenia I oddziału Łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekultywacyjnym tegoż oddziału.

(d) Wykrycie kradzieży. Onegdaj wskutek otrzymanych doniesień, że w mieszkaniu niejakiego Kamińskiego, przy ul. Piotrkowskiej nr. 255, znajduje się skład skradzionych rzeczy, agenci wydziału śledczego dokonali rewizji, podczas której znaleziono ukryte w szafach i pod łóżkami różne towary galanterijne, jako to: koszule, kołnierzyki, chusteczki, spiniki, portmonetki i t. p. Ponieważ córki Kamińskiego, Franciszka i Genowefa pracowały jako sklepowe w sklepie galanterijnym Antoniego Spodenkiewicza, przy ul. Konstantynowskiej nr. 26, przeto zaszło podejrzenie, że towary te pochodzą z kradzieży ze sklepu S. Zawadzkiego Spodenkiewicz towary te poznał i oszacował na 1000 rb. Siostry Kam. pracowały u S. w przeciągu lat trzech i przez cały ten czas dopuszczały się systematycznej kradzieży. Pobierając 25 rb. miesięcznej pensji, miały one odkładać sobie po 10C rubli i więcej miesięcznie do kasy oszczędności. Nie-sumienne sklepowe osadzono pod kluczem.

(p) Zamaach samobójczy. W mieszkaniu własnym, przy ul. Południowej nr. 29 usiłowała wczoraj otruć się karbolem 17-letnia służąca, E. F. Desperatce doraźnej pomocy na miejscu wypadku udzielił lekarz Pogotowia, poczem przewiózł ją w stanie groźnym do szpitala. Przyczyna rozpaczliwego kroku nieznaną.

(a) Walka z ospą. W ciągu ostatnich kilku miesięcy w obrębie powiatu Łódzkiego, felczer Lenartowicz zaszczepił ospę ochronną 2,328 dzieciom.

Nadto w Zgierzu w tymże czasie dokonano szczepienia ospy u 500 dzieci.

(a) Choroby zakaźne wśród dzieci. W os. Tuszyńskie, oraz na folwarku Starostwo, w powiecie Łódzkim, wybuchnęły wśród dzieci szkarlatyna i dyfteryt. W Tuszyńskie zmarło dotąd 3 dzieci, a pozostaje chorych kilkoro.

Aby zapobiedz szerzeniu się epidemii, władze policyjno-lekarskie zarządziły rozległe środki zaradcze.

(e) Echa obławy w Częstochowie. W tych dniach przewieziono do więzienia piotrkowskiego dwóch rannych podczas obławy w Częstochowie bandytów: Stanisława Komorskiego, 23 lat, który otrzymał 5 kul i Franciszka Brzozowskiego, 23 lat, rannego 7 kulami. Brzozowski uciekł z zestania i oskarżony jest o zamordowanie w Częstochowie dyrektora „Częstochowianki“, Aleksandra Handkego i dyrektora Michalskiego. Nazwiska czterech zabitych bandytów są następujące: Jan Sprawek, 24 lat, Adam Kozelski, 26 lat, Sojecki i Wojciech Chlebny, 28 lat.

Ten ostatni ma na sumieniu kilka morderstw. W swoim czasie był on ścigany na ul. Rybnej, gdzie został zabity pod nr. 9 jeden z bandytów, a Chlebny zdołał zbiedz. W mieszkaniu Jana Sprawka znaleziono wiele broni i całą skrzynkę kul, z których 8 było zatrutych.

Policmajster p. Piekur opuścił już szpital i powraca do zdrowia.

SZTUKA.

(x) Teatr Popularny A. Mielewskiego (Konstantynowska 16). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Oprócz przedstawienia inauguracyjnego, które odbędzie się w sobotę, wspaniały poemat dramatyczny „Książę niezłomny“ ukaże się na niedzielnym przedstawieniu wieczornem, po południu zaś o godzinie 3 odegrana będzie tragicomedia Langego „Samson i Dalila“.

Prócz powyższych sztuk dyrekcyja przygotowuje kontuszową komedię „Miód kasztelański“ wraz z odczytem p. St. Łapińskiego i epi-

logiem Br. Skąpskiego, specjalnie napisanymi ku uczczeniu wielkiego pisarza I. Kraszewskiego.

Bilety na wszystkie te przedstawienia sprzedają się w cukierni p. Ulrichsa codziennie.

Z powodu otwarcia trzeciego sezonu Stan. Przybyszewski nadesłał dyrekcyi Teatru popularnego wyłączne prawo wystawienia jego ostatnich nowości p. t. „Topiel“ i „Miasto“ na scenie w Łodzi, zastrzegając się, że wszystkie inne wiadomości o jego przyzwoleniach są kłamliwe i bezpodstawne. Przybyszewski pozwolił dyrekcyi teatru popularnego podać o tem do wiadomości publicznej, a temsamem zastrzega sobie prawo wyłączne na Łódź.

PRASA A WOJSKO.

Według przepisów, o których opracowaniu przez ministra spraw wewnętrznych pisaliśmy, prasie nie wolno będzie pisać o sprawach następujących:

1) O organizacyi i dyslokacyi armii i floty;
2) o ruchach wojsk lądowych i okrętów, o przebiegu robót nad ich naprawą, o stopniu gotowości bojowej różnych oddziałów wojska lądowego i marynarki;

3) o mobilizacyach próbnych i doświadczalnych armii i floty;

4) o modelach uzbrojenia i nowych środkach technicznych, wprowadzanych lub próbowanych w wojsku lub flocie, o uzbrojeniu okrętów budujących się lub zamierzonych do budowy, o ich właściwościach bojowych;

5) o stanie zapasów wojskowych, o przebiegu zaopatrzenia w nie wojska i twierdz, o ilości i jakości amunicyi i innych artykułów, znajdujących się w twierdzach, na okrętach i w portach, jak również o jakości i urządzeniu artykułów bojowych używanych w armii i flocie;

6) o robotach w fabrykach broni, prochu i nabojów, w składach artyleryi i inżynierii, w warsztatach i laboratoryach, o sposobach wyrobu, wynalazkach i udoskonaleniach przy wykonywaniu zamówień skarbowych w zakresie artyleryi i zaopatrzenia teatru działań wojennych;

7) o przygotowaniach do wojny, jakoteż o przerwaniu dawania urlopów oficerom, o wezwaniu do swoich oddziałów tych, którzy znajdują się na urlopach, o wstrzymaniu uwolnienia do rezerwy szeregowców, o ruchach wojska ku granicy, o ruchomych kolumnach nad granicą;

8) o obecnym stanie twierdz i warowni, ich przeznaczeniu, pracach wewnątrz warowni, o projektowanych nowych obwarowaniach i zniesieniu istniejących;

9) o przyjętych w armii i flocie zasadach strzelania i nauce strzelania, manewrowania bojowego, jak również osiągniętych w armii i flocie wynikach strzelania w sensie dalekości, szybkości, celności i o niszczącym wpływie pocisków;

10) o rokowaniach Rosyi z innymi mocarstwami w sprawach wojskowych.

Wypadki i katastrofy.

(Wiadomości telegraficzne).

Echa burzy. Z Kolonii piszą: Ostatnie burze i wylewy wyrządziły zwłaszcza w okolicach niższego Renu dotkliwe szkody. W wielu miejscowościach zbiór owoców i żniwa późniejszych zbóż zupełnie zniszczone. Mnóstwo pięknych i starych drzew w parkach i alejach leży, wyrwone wichrem. Namioty i stragany na targach i jarmarkach zostały przewrócone lub uniesione w powietrze, raniąc lub przygniatając właścicieli i publiczność.

Z morza Północnego donoszą o zatopieniu licznych łodzi rybackich lub mniejszych statków wraz z załogą.

Pożar na Węgrzech. Wielki pożar obrócił w perzynę dwie miejscowości Madocsa i Vaszar. We Vaszar zgorzało 60 domów. W płomieniach zginął jeden młody chłopiec.

Z dzielnic polskich.

ZE LWOWA. Choroba ks. biskupa Bandurskiego. Ze Lwowa donoszą, że w stanie zdrowia ks. biskupa Bandurskiego nastąpiło pewne polepszenie. Według wydanego onegdaj biuletynu, chory spędził noc spokojnie; lekka gorączka (37.2°) utrzymuje się nadal. Apetytu większego niema. Chory przyjmuje tylko pokarmy płynne, przeważnie mleko. Onegdaj zauważono u ks. biskupa pewną depresję duchową.

— **Kanały spławne w Galicyi.** Pogłoska, podana przez niektóre pisma o wstrzymaniu budowy kanałów spławnych w Galicyi, okazała się najzupełniej fałszywą. Przeciwnie, roboty prowadzone są pośpiesznie, a w ciągu dni najbliższych wydział krajowy otrzyma z Wiednia polecenie wyrażenia opinii swojej co do kierunku kanału, mającego łączyć Wisłę z Dnieprem.

— **Z uniwersytetu lwowskiego.** Profesor języka niemieckiego i literatury niemieckiej na uniwersytecie we Lwowie, dr. Józef Schatz, mianowany został zwyczajnym profesorem na uniwersytecie w Innsbrucku, nadzwyczajny zaś prof. astronomii na uniw. we Lwowie, dr. Marcin Eust, zwyczajnym profesorem na tymże uniwersytecie.

Z KRAKOWA. Wystawa sztuki. Wydział Tow. artystów polskich „Sztuka” przystępuje do urzędzenia następujących wystaw: W Warszawie, w gmachu Tow. zachęty sztuk pięknych, w czasie od 30 października do 30-go listopada r. b. W Krakowie, w gmachu Tow. przyjaciół sztuk pięknych, w czasie od 15 grudnia b. r. do 25 stycznia 1913 r. W Berlinie, w gmachu Związku artystów (Künstlerhaus) w czasie od 1 marca 1913 do 30 marca 1913 r. Ostatni termin nadsyłania zgłoszeń: dnia 1 października b. r. pod adresem „Sztuka”, Kraków, ul. Biskupia 5. Ostatni termin nadsyłania dzieł: dla artystów zamieszkałych w Królestwie i Rosyi dnia 20 października 1912 r. pod adresem: Warszawa, Tow. zachęty sztuk pięknych, ul. Królewska 17 A; dla wszystkich innych artystów dnia 5 października 1912 r. pod adresem: „Sztuka”, Kraków, ul. Biskupia 5.

Z POZNANIA. Walka z drożdżną. Magistrat poznański przedstawił radzie miejskiej projekt sprowadzenia dużych ilości świeżego mięsa z Królestwa Polskiego i Cesarstwa rosyjskiego w celu zapobieżenia drożdżni mięsa.

Ostatnia poczta.

— Po Wiedniu i Bukareszcie rozeszły się pogłoski, że Rumunia i Serbia zakazą eksportu owsa i jęczmienia do Austro-Węgier. Pogłoski te należy sprowadzić do faktu, iż zarząd wojskowy w Rumunii, aby mieć zapewnioną ilość owsa, jakiej potrzebuje, zamierza wstrzymać eksport na jakiś czas; o jęczmieniu jednak niema mowy. Z tych samych zapewne powodów wstrzymanie zostanie eksport owsa z Serbii.

— Z Londynu donoszą: Podczas gdy wyrażona przez pożar szkoda w urzędzie głównym telegraficznym i przewodach telegraficznych powoli się naprawia i oczekiwane jest podjęcie ruchu normalnego, wieczorem wskutek usunięcia się ziemi spowodowanego powodzią w Norfolk przyszło do nowych przerw. Bezpośredni kabel główny do Niemiec przerwany. Telegraficzne połączenie z Norwikiem przywrócone częściowo. Ruch kolejowy jest jeszcze przerwany.

— Z Wiednia piszą: Prezydent ministrów hr. Sturghk przychodzi do zdrowia. W bieżącym tygodniu przerwie on już kurację w Kaltenleutgeben i w sobotę powróci do Wiednia.

— Zastępca prezydenta ministrów bar. Heintold złożył onegdaj wspólnemu ministrowi skarbu Bilińskiemu wizytę, z którym konferował blisko godzinę.

Wieczorem przybył do ministra Bilińskiego naczelnik cesarskiej kancelarii wojskowej generał-major von Marterer i konferował z nim przeszło godzinę.

Do konferencji tych przywiązują wielkie

znaczenie, bo dotyczyły one nowych żądań wojskowych i kwestyi ich pokrycia we wspólnym budżecie.

— Brun, Enver i Facki, którzy kierują walką obronną w Trypolisie i Bengazi, zostali odwołani przez komitet, by wzięli udział w kongresie młodotureckim.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 28 sierpnia. (P.) Komitet do spraw prasowych skonfiskował gazetę „Groza” z dnia dzisiejszego, za fawelton p. n. „Głupstwa polityczne”.

NOWOCZERKASK, 28 sierpnia. (P.) Auguczenko oskarżony o zrabowanie w samarskim oddziale pocztowym rb. 11,000 skazany został przez wojenny sąd okręgowy na karę śmierci.

BERLIN, 28 sierpnia. (P.) Do „Vossische Zeitung” telegrafują, że komitet zarządzający wyśpą Ikaria zawiadomił misye wielkich mocarstw o utworzeniu wolnego państwa Ikaria.

BUDAPESZT, 28 sierpnia. (P.) „Budapesti Hirlop” donosi, że manewry węgierskie nie dojdą do skutku, ponieważ korpusy temeszwarski i sibiński stoją w pogotowiu w związku z wypadkami bałkańskimi.

BERLIN, 28 sierpnia. (wł.) Urzędowy biuletyn opiewa: w stanie zdrowia cesarza Wilhelma zaszła tak znaczna poprawa, że dziś odbył cesarz przed południem dłuższą przechadzkę. Równocześnie donoszą, że wbrew różnym wiadomościom natury prywatnej, podróż cesarza do Szwajcaryi nie została dotąd odwołana.

MEDYOLAN, 28 sierpnia. (wł.) Z Genui donoszą: z powodu ustąpienia dotychczasowego prezesa geneńskiego konsorcjum robotniczego panuje obawa rozruchów wśród robotników portowych. Prefekt miasta zażądał od rządu powiększenia w mieście siły zbrojnej.

POZNAŃ, 28 sierpnia. (wł.) Magistrat poznański przedstawił radzie miejskiej projekt sprowadzenia większych ilości świeżego mięsa z Królestwa Polskiego lub z dalszych okolic Cesarstwa aby tym sposobem zapobiedz drożdżni wzrastającej coraz bardziej.

LONDYN, 28 sierpnia. (P.) Na wody Samosu wysłano krążowniki angielski i francuski, które mają przeszkodzić wylądowaniu ekspedycji ochotników zorganizowanych na Krecie i zamierzających urzeczywistnić przyłączenie Samosu do Grecyi.

BUDAPESZT, 28 sierpnia. (P.) Gazeta „Anap” z racyi podróży Berchtolda do Rumunii twierdzi, że Berchtold obiecał jej Besarabię, jeżeli przyłączy się do trójprzymierza na miejsce Włoch, opuszczających je w r. 1914. Trójprzymierze potrzebuje miliona (P) żołnierzy rumuńskich, żeby zamknąć Rosyi dostęp na Bałkany.

KONSTANTYNOPOL, 28 sierpnia. (P.) Z Bejrutu donoszą: Do wybrzeża tutejszego przybyło 6 włoskich okrętów wojennych i zarzuciły kotwicę.

HAWANNA, 28 sierpnia. (P.) Dziennikarz miejscowy ciężko zranił pełnomocnika amerykańskiego w jego mieszkaniu.

KALKUTA, 28 sierpnia. (P.) Gazety donoszą, że komisya wojskowa zasiadająca pod przewodnictwem lorda Nicolsona w Simli zaproponuje rozpuszczenie 27 tubylczych pułków indyjskich i wysłanie z powrotem do Anglii 6 batalionów angielskich.

WASZYNGTON, 28 sierpnia. (P.) Pełnomocnik angielski doręczył departamentowi państwowemu notę, głoszącą, że w razie niezgody odnośnie billu Panamskiego Anglia zwróci się do sądu rozjemczego w Hadze.

Z ostatniej chwili.

Paryż, 28 sierpnia. (wł.) Sprzęt zboża odbył się przy nieustających deszczach. Wpłynęło to tak ujemnie, że chleb i zboże zdrożały we Francyi.

Berlin, 29 sierpnia. (wł.) Według doniesień „Neue Preussische Korespondenz” armia niemiecka ma wkrótce otrzymać karabiny automatyczne najnowszego systemu. Odnośny projekt będzie

S. P.

Zożna Wereszożyńska

zmarła 28 sierpnia, przeżywszy rok i 10 miesięcy.

Pogrzeb odbędzie się d. 30 sierpnia o godz. 4-ej po poł. na Stary cmentarz katolicki, o czym zawiadamiają krewnych i znajomych
3192 Zrępczyni Rodzian.

przedłożony parlamentowi na najbliższym posiedzeniu jesienią.

Berlin, 29 sierpnia. (wł.) Nadeszła tutaj wiadomość, że pociąg, w którym jechali na pogrzeb mikada ks. Henryk Pruski, przedstawiciel Hiszpanii—ks. Alfons Burboński i zastępca prezydenta republiki francuskiej, wykoleił się pod Irkuckiem. Nikt nie został ranny.

Strassburg, 29 sierpnia. (wł.) Jeden ze skazanych na 1 i pół roku więzienia za zatarg z władzami wojskowymi, kapelanów alzackich zwrócił się do cesarza Wilhelma z prośbą o rewizję tendencyjnie przeprowadzonego procesu. Prośba została zredagowana w języku francuskim.

Paryż, 29 sierpnia. (wł.) Ministerium spraw zagranicznych otrzymało od dowódcy wojsk w Maroku depezę, donoszącą, że dotychczas nie jest mu wiadome, jaki los spotkał 19 francuzów zamkniętych w Marakeszu.

Natomiast nadeszła wiadomość, że niemiecki wice-konsul Junkier wpadł w ręce El Hiby i trzymany jest wraz z francuzami w niewoli jako zakładnik.

Zurych, 29 sierpnia. (wł.) Szwajcarska rada związkowa otrzymała wczoraj zawiadomienie, że stan zdrowia cesarza Wilhelma pozwoli mu zapewne odbyć w przyszłym tygodniu podróż do Szwajcaryi, jakkolwiek w całym programie przyjęcia nie będzie mógł wziąć udziału.

Konstantynopol, 29 sierpnia. (wł.) Albańczycy zrabowali w Ipeku kasę i materiały niemieckiej firmy budowniczej Ekkerhofs. Według ostatnich wiadomości, albańczycy wymordowali znowu wielu serbów w Nowym Berosie i w okolicy Sienicy, pozatem zburzyli nowo budowane szkoły w Ipeku i Dyakowie.

„ODEON”

2671

Czwartek i Piątek dnia 29 i 30 Sierpnia

NA OTWARCIE SEZONU

Kopalnie złota i drogich kamieni (z natury).

Kubuś został komornikiem (komiczne).

CZŁOWIEK - SZATAN

dramat w 2-ach aktach.

LEKARZ Z MISU — komedia podług Mollera.

Tajemniczy hotel — dramat.

Wycieczka do Grande - Chartreuse — natura.

Dla p.p. Ogrodników 2 i pół morgi wyborowej ogrodowej ziemi

w Rudzie Pabianickiej do wydzierżawienia. Wiadomość w aptece W. Danieleckiego, Piotrkowska nr. 127.

2665

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego”

UL. ŚW. ANDRZEJA № 3.

Poleca: obrazy, różańce, pocztówki artystyczne, powieści historyczne J. I. Kraszewskiego

i materiały piśmienne.

195

Zakład Freblowski I. Krakowskiej

SKWEROWA 16 (obok ogrodu)

prowadzony na sposób zagraniczny. Niemiecka konwersacja, rysunki, gimnastyka szwedzka i rytmiczna, pogadanki, śpiew, tańce, śród, spacery. Opieka lekarza. — Zapisy dzieci od lat 4-6 między 8-6 po pol. Zajęcia 2-go września. 3166

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIA! Kaucyonowane biuro nauczycielskie Adamowiczowej ul. Piotrkowska 103. poleca: profesorów z wyższym wykształceniem na godziny, rutynowane nauczycielki, freblanki, wychowawczynie z doskonałymi świadectwami, cudzoziemki, bonny z szyciem, inteligentna masażystka, kasyerki, pielęgniarki gospodynie. 2611-6cs-3

AIA! Szafy, otomane, łóżka z materacami, bieliźniarkę, trema, biurko, bibliotekę, etażerkę, kredens, stół, krzesła, meblesalonowe, lampy, obrazy, drobności, rozprzedam tanio. Nowo-Cegielniana 6 m. 7, front. 7369-6-5

AI Meble rozprzedam tanio z trzech pokoiów oraz maszynę nożną. Południowa 24-14. 7474-5-2

AI kredens, stół, krzesła, szafa, otomanę, łóżka z materacami, bieliźniarkę, umywalnię, biurko z fotelem, meble salonowe, lustra, zegar, lampę, gramofon sprzedam tanio. Piotrkowska 192 m. 5. 7556-1

AI meble z kilku pokoi sprzedam bardzo tanio byle zaraz. Konstancyńska 33, m. 14.

AI Nauczycielka z wyższym wykształceniem i świadectwem rządowym potrzebna. Oferty pod "P." w Rozwoju. 2577-3wc-3

Do sprzedania sklep kolonialno dystrybucyjny ul. Średnia 17. 7530-3-1

Do sprzedania meble z saloniku i fortepian. Wiadomość: ul. Radwańska 55, m. 10. 1 piętro. 7556-3-1

Dobrze prosperujący interes sklep z piekarni sprzedam z powodu choroby. Przejazd 63. 7439-3*-2

Dwa magle zaraz do sprzedania, mieszkanie bardzo wygodne, ul. Pańska 84 w maglu. 7500-3-2

Do sprzedania plac rogowy w Rudzie obok cegielni Mejsa. Wiadomość: Zachodnia 18 m. 10. 7477-2-2

Do wynajęcia i obszerny lokal na skład towarów w każdym czasie. Piotrkowska 84. 7388-3*-3

Foxteriery prawdziwej rasy, dobre szczurki, poszukuje się. Wiadomość Pańska 94 u szwajcara. 2675-3-1

Fortepian czarny, krótki, sprzedaje się. Cienna od Rybnej 61 m. 8. 7487-1

Jest do sprzedania sklep galanteryjny i z bluzkami zaraz. Mikołajewska 48. 7435-3cs-2

Jest do sprzedania zaraz z powodu choroby szafa sklepową, stoły krawieckie, bluzki i dziecinne sukienki. Ul. Sosnowa 3, obejrzyć można od 2-jej do 9-jej wieczorem. 7452-5-3

Jest do sprzedania urządzenie piekarskie z furgonem. Wiadomość ulica Franciszkańska 10 w sklepie. 7533-3-1

Jest bryczka do sprzedania nowa. Wiadomość Rozwadowska 10. 7527-3-1

Krawcowa zdolna poszukuje szycia w domach prywatnych, ul. Ludwiki 33, m. 8. 7548-1

Kopie motorek naftowy dwu lub trzy konny w dobrym stanie. Oferty: Aleksandrowska 121 Rybarkiewicz. 7485-2-2

Kawiarnia z dwoma bilardami do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu. Miłsza 47. 7509-3cs-2

Ladne meble do sprzedania u stolarza W. Förster. Piotrkowska 111. 7559-6*-1

Lóżko żelazne angielskie z materacem i różne rzeczy do sprzedania. Pasaż Mayera 7, m. 6. 7500-3-1

Maszynę do szycia bardzo tanio sprzedam. Długa 64, skład gramofonów. 7549-3-1

Maryanna Neugebauer lat 16, blondynka wyszła z domu dnia 26 w poniedziałek b. m. i dotąd nie wróciła. Ktoby wiedział gdzie się znajduje niech zawiadomi rodziców, zamieszkałych w Żubardzu, ulica Fajfra nr 57, fabryka Litner i Ratke. 7520-1

Młoda paniątka z wykształceniem czteroklasowym, z dobrem świadectwem, poszukuje miejsca kasyerki, lub jakiegokolwiek innej posady. Oferty pisemne: ul. Gubernatorska 20, S. Jasiński. 7458-2c-2

Magieli do sprzedania. Wiadomość: ul. Rzgowska 96.

Mamka poszukuje miejsca. Wiadomość: ulica Szkolna 13 m. 35. 7492-3-2

Maszyny 3, pięknie szyjące, tanio sprzedam. Piotrkowska 243, w składzie fartuchów. 7390-3cs-2

Marzędzia kowalskie do sprzedania. Wiadomość Zgierska 95 m. 6. 7442-3-3

Nauczyciel przyjmie posadę w szkole fabrycznej lub innej w Łodzi. Russ. Herby — Zawisza. 7488-4-2

Nauczycielka lub nauczyciel z świadectwem rządowym potrzebni są do szkoły, oraz osoba mogąca prowadzić śpiewy. Anorzeja 7 m. 6. 7554-1

Obiady prywatne. Nowo-Cegielniana 25 m. 18, parter, front. 7434-3cs-2

Od 1 września zaczyna się nowy kurs. Kursy przygotowawcze na różne świadectwa Mikołajewska 22-9. 7424-4cs-3

Pomocnik kierownika ukończywszy szkołę ceramiczną, posiadający praktykę pierwszorzędnej cegielni, poszukuje posady lub jakiegokolwiek zajęcia. Oferty "B. M. B." w administr. Rozwoju. 7511-2-2

Potrzebni ślusarze do zamków i budowlanych robót. Wiadomość: Włodzimierska 4 róg Srebrzyńskiej. 7499-2-2

Poszukuję szycia w domach prywatnych. Wólczańska 2. Wiadomość u stroża. 7494-2-2

Potrzebna prasowaczka do Brzezin. Wiadomość w pralni. Zawadzka 11, Bałuty. 7512-2-2

Potrzebny czeladnik na męską szustrową robotę. Ul. Główna 18 m. 30. 7507-1

Potrzebny chłopiec do usługi od 4-jej do 10 codziennie. Zgłaszać się Południowa 2, szkoła rysunkowa od 4 do 5 popołudniu. 7540-1

Poszukuje współczelki udział w pracy kapitał 200 rubli. Oferty "Spółka" 7532-2-1

Potrzebne prasowaczki. Długa 71. 7552-1

Pokój dla inteligentnej osoby zaraz do wynajęcia. Nawrot 50. 7551-1

Pokój umeblowany dla 1-jej lub 2-ych inteligentnych kobiet. Skwerowa 16, m. 5, między 3-6 popoł. 7528-1

Pokój osobny do wynajęcia przy rodzinie, może być umeblowany i z utrzymaniem. Orla 25 m. 25. 7524-2-1

Pralnia do sprzedania. Wólczańska 21. 7525-2-1

Plac obok domu starców Babystów w Nowych Chojnach do sprzedania. Wiadomość ul. Radwańska 69 m. 8. 7519-6ptswcs-1

Piekarnia do wynajęcia zaraz. Ul. Czeszochowska 12. Wiadomość u gospodarza. 7271-5cspcs-4

Pokój umeblowany od każdego czasu do wynajęcia, może być z życiem. Orla 5 m. 6. 7440-3*-2

Pokój umeblowany dla jednej lub dwóch pań zaraz do wynajęcia przy wdowie. Przejazd 52 m. 5. 7385-3wc-5

Potrzebni subiektci malarscy i chłopcy obeznani w tem fachu. Wiadomość J. Koproński. Konstancyńców. 7443-2cpt-2

Przyjmę panienki uczące się na stancyę. Widzewska 109 m. 4. 7199-5cswc-5

Pwiarnia do sprzedania z powodu rodzinnego wyjazdu. Ul. Staro-Zarzeńska 155. 7505-3-2

Pwiarnia do sprzedania z powodu choroby. Benedykta 46. 7503-3-2

Potrzebny i całkowicie umeblowany pokój przy chrześcijańskiej rodzinie dla 2-ech kawalerów-farmaceutów. Adres: apteka Müllera, telef. 12-62. Wiktor Waśkowski. 7437-3-3

Potrzebna zaraz sklepowa do sklepu rzeźniczego. Wiadomość na miejscu, Średnia 59. 7456-3-3

Sklep spożywczy zaraz do sprzedania. Wiadomość ulica Brzezińska 86. 7431-3*-2

Szukam zaraz 8-1000 na 1 m. czystej łódzkiej hypoteki bez Towarzystwa, pośrednictwo 2%. Główna 51 m. 14, 1-2, 6-7. 7408-3wcs-2

Sklep kolonialno dystrybucyjny do sprzedania. Wiadomość Piotrkowska 240 m. 5. J. Adamczyk. 7547-3-1

Sklep do sprzedania kolonialny Rokicińska 24. 7545-3-1

Sklep do sprzedania w dobrym punkcie z powodu dobrego zajęcia. Ulica Kopernika róg Tużyńskiej. Wiadomość na miejscu Nowe Chojny. 7521-3-1

Sklep kolonialno-ostrybucyjny zaraz do sprzedania lub od 1-go Października z powodu dwóch interesów, ul. Słowiańska nr. 18. 7529-1

Sklep kolonialny z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania ul. Rozwadowska nr. 18. 7429-3-3

Sklep kolonialno dystrybucyjny z powodu nagłej zmiany do sprzedania. Zakątna 64. 7480-3-3

Sklep spożywczy tanio do sprzedania. Wiadomość: Pańska 75 w piekarni. 7475-3-2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu choroby. Ul. Senatorska 16. 7493-2-2

Skradziono paszport Jana Kałuzńskiego, wydany z m. Piotrkowa. 7542-3-1

Urzędniczka poszukuje inteligentnej towarzyski do wspólnego pokoju. Piotrkowska 71 m. 5. od 6-7. 7506-3-2

Uczeń gimnazjum filologicznego z 6. kl. wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Radwańska 49 m. 22. Maksymilian Graj. 7557-1

Urządzenie sklepowe, do sklepu kolonialno-dystrybucyjnego, tanio, zaraz do sprzedania. Ul. Luizy (Ludwiki) 49. 7548-3pc-3

Wyjeżdżając sprzedam niedrogo: pianino, kredens, stół, krzesła, łóżka, umywalnię. Przejazd 38 m. 14, oficyna. 7471-3-3

Zaraz potrzebny ślusarz na okuwanie. Długa 131. 7553-2-1

Zaginął pies pies złoty, morda ciemna wabi się Morus, znalazca zechce odprowadzić za nagrodą. Wólczańska 235. 7546-2-1

Zmagle do sprzedania na miejscu. Radwańska 42. 7522-5-1

Zmagle do sprzedania z powodu zmiany interesu. Cegielniana 17, m. 17. 7544-1

Zagubione dokumenty. Albert Stifferski zagubił paszport wydany z Tomaszowa Rawskiego. 7400-3-2

Lecznica chorób oczu

ze stałymi łózkami d-ra B. DONCHINA, okulisty
Piotrkowska 69, tel. 28-39.
Przyjęcia chorych na stałe. Godz. przyjęć w ambulatoryum od godz. 10-12 rano i od 4-7 pp. 2635

Dronisława Lizniewicz, zagubiła kartę od paszportu wydaną z pralni Sobocińskiego. 7525-1

Emił Schönau zagubił kwit od paszportu wydany z fabryki Johana Schweikerta. 7545-1

Ewalt Szpicnagiel zagubił paszport wydany z g. Krokocice, gub. Kaliskiej. 7438-3-2

Grzeczny Michał zgubił kartę od paszportu wydaną z fabr. Siekra. 7530-1

Gubernia Wurszawska powiat Głboński, gmina Zyrardów, Perzyński Stanisław został skradziony paszport. 7534-3-1

Janiszewski Józef zgubił paszport wydany z gminy Niemysłów, pow. Turecki, gub. Kaliskiej. 7481-3-2

Józef Bednarek zagubił paszport wydany z gminy Chojny, pow. Łódzkiego dnia 28 września 1906 r. za nr. 302. 7482-3-2

Kępiński Kazimierz zgubił paszport wydany z gm. Rososzyce pow. Sieradzkiego 7517-3-2

Swierczyński Jakób zgubił kwit od paszportu wydany z fabryki J. Poznańskiego. 7436-3-2

Władysław Zótkowski zagubił paszport wydany z m. Łodzi. 7518-5-2

Wanda Kurtz, zgubiła kartę od paszportu wydaną z fabryki Juliusza Kindermanna. 7531-1

Zaginęła karta od paszportu Z. B. i D. Gurański, na imię Józefa Kieszkowskiego. 7538-1

Zaginął paszport wydany przez gminę Wieruszów, pow. Wieluński na imię Józefy Stankowskiej. 7541-3-1

LEKARZ-DENTYSTA

Ad. Żadiewicz

powrócił z zagranicy.
Przyjmuje Piotrkowska 120, telefon 14-03. 2539

Doktor medycyny
Edward Bernhardt
Cegielniana 19, powrócił.
Przyjmuje z chorobami wewnętrzными, (specjalnie płuc i serca).
Od 8-10 rano i od 4-6 pop. 2515

Dr. Ludwik Pinkus

b. asystent Sanatorium dla chorób piersiowych w Zakopanym, choroby wewn., specj. choroby płuc
Spacerowa 13, od 9-10 i od 4-6. 2988

Lekarz-Dentysta

A. Teplicki

Piotrkowska 121, 1-e piętro.
Od 9^h do 2; od 4-8. 2451

Dr. med. W. Kotzin

powrócił.
Ul. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10-11 rano i od 4-6 pp. 2763r
Na telefonu 21-19

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. — Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od 9-11 r. i od 5-8 po pol., panie od 4-5 po pol.; w niedziele i święta 8-12 r. 1463r

Przejazd № 8

(starszy) Telef. 17-14
Dr. FRANCISZEK
KOZIOŁKIEWICZ
mieszka obecnie Przejazd № 8, front, 1-e piętro.
Przyjmuje od 9^h—12 i od 6—8 w.

Dr. L. KLACZKIN

Konstancyńska 11.
Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich HATA 006.
Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 wiecz., dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr. Rejt

Średnia 5.
Sp. Choroby skórne, weneryczne, włosów, kosmetyka lekarska
Leczenie Syphilisu Salvarsanem EHRlich-HATA 006* (wśródzynie).
Leczenie elektrycznością (elektrolizem) i masażem wibracyjnym
Dla pań osobna poczekalnia.
Godz. przyjęć: od 8-1 rano i od 4-8 w niedziele i święta od 9-4 p.p. 850

Dr. S. GERSZUNI

powrócił.

Piotrkowska 121, tel. 18-07. 2583

Dr. Karol Gerszuni

choroby kobiece powrócił.
Piotrkowska 121, tel. 18-07, przyjmuje codziennie od 5-6 po pol, w niedziele od 9-12-ej. 2585

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych.
Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Piotrkowska 144, róg Ewangelickiej, telef. 19-41.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 006.
Przyjmuje od 8-2 i od 5-9 w.
Dla pań osobna poczekalnia. 425r

Dr. Jan Cadorski

Lekarz m. Łodzi (cyrkul 2)
b. asyst. klin. uniwers. warszaw.
Akuszerya,
choroby chirurg. i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4-6 po pol.
Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2812

Lekarz-Dentysta

JÓZEF HALPERN

Piotrkowska № 18.
powrócił z zagranicy i przyjmuje osobieście. Wyjęcie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia. 3040

Dr. Pieniążek

Sp. chor. nosa, gardła i uszu.
Piotrkowska 120.
Przyjmuje od 11 do 12 w pol. i od 5-6^h wiecz. w ciągu tygodnia, za wyjątkiem niedziel i poniedziałków. 2612

Dr. Ksawery Jasiński

powrócił

CASINO

Tylko dziś i jutro
w piątek 30 sierpnia

OSTATNI RAZ ROK 1812.

Wspaniały historyczny dramat w 4-ach częściach w wykonaniu artystów teatrów Cesarskich i Koresza w Moskwie.

Część I: Bitwa pod Borodino. Część II: Rada wojenna w Filach 14-go września 1812 r. Część III: Pożar Moskwy. Część IV: Odwrót wojsk francuskich, po bitwie pod Krasnem 6/19 listopada 1812 r. 3184
Orkiestra konc. złożona z 10 osób. — Orkiestra konc. złożona z 10 osób.

Wyrób krajowy. 2421

Likier ziołowy PRADZIAD

(ALTVATER)

Dsstylarni parowej M. ŁUBA w Łodzi,
Nowy-Rynek nr. 5.

Kursy pedagogiczne dla kobiet

Łecni Rudzkiej w Warszawie.

Kurs 2-letni. Wykłady rozpoczną się 15-go września. Programy i zapisy kandydatek na 1912/13 rok szkolny w kancelary kursów Zielna 13. 2605

Pralnia chemiczna i bielizny

P. Mądry (Miedziana 3).

zawiadania sz. publiczność na Widzewie, że filia z ul. Rokicińskiej № 50 od p. Nowakowskiej, została przeniesiona do p. Stępczyńskiego; ul. Rokicińska № 79, niema z p. Nowakowską nie wspólnego i za nią nie odpowiada. Z poważaniem P. Mądry. Łódź, dnia 28 Sierpnia 1912 r. 3154

Nowootworzona lecznica chorób zębów i jamy ustnej

Lekarza-dentysty

St. DĄBROWSKIEGO

Specjalna pracownia zębów sztucznych, koron i mostków złotych pod kierunkiem technika dentystycznego G. Parkisa. Wszystkie znane systemy plombowania zębów. Wyjmowanie zębów bez bólu. Regulowanie krzywo rosnących zębów. Ceny najniższe. Porada 30 kop. Godziny przyjęć od 9 rano do 8 w. bez przerwy. Tel. 25-89.

Piotrkowska № 127

róg Rozwadowskiej, nad apteką W-go Danieleckiego. 1622

Szkoła koedukacyjna Haliny BUNCLERÓWNY

Widzew, ul. Wilanowska № 21.

Zapis nowowstępujących uczniów od 26-go sierpnia codziennie od godz. 9-ej do 6-ej. Egzamin poprawkowy 31-go sierpnia. Lekcje rozpoczynają się 2-go września. 3100

Szkoła prywatna żeńska

M. Hansenówny

ul. Piotrkowska № 271.

Przyjmuje zapisy uczniów od lat 7-miu codziennie od 9-ej rano do 2 po poł. Lekcje rozpoczną się 1-go września. 3068

7-klasowa Szkoła Żeńska

Z prawem wstępu na wszechnice szwajcarskie

STANISŁAWY RAJSKIEJ

Dzielna № 11.

Zapis uczniów od 26 sierpnia, od 10 rano do 2 po południu i od 4 do 6 po poł. Egzamin wstępny i poprawkowy do klas przygotowawczych i 7-ku następnych od 2-go września. W roku bieżącym otwiera się klasa 7-ma. Rozpoczęcie roku szkolnego 2-go września. 2537

Wanda Krachel właścicielka pracowni wyjechała.

Dr. B. Holman

powrócił 3124

Choroby uszu, nosa, gardła i krtani. Przyjmuje od 10-12 i od 5-7 w Niedzielę od 10-1. Mikołajewska 4. Telef. 16-00.

Dentysta

F. Dreitzer-Finn

POWRÓCIŁA

Piotrkowska nr. 24.

5118

Dom murowany

o 3-ach mieszkaniach oraz sklep spożywczy do sprzedania na Chacimle w Nowem-Rokiciu. place Fijałkowskiego nr. 59. 3122

Potrzebne sumy

Rub. 12,000 albo 5000, na 1 num. b. dobrej hipoteki. Łask. oferty pod „N. 12,000” przyjmie Rozwój 3180

Dr. M. PAPIERNY

AKUSZER I SPECYALISTA CHOROBY KOBIECYCH ulica Południowa Nr. 23 Telefon 16-85.

Przyjmuje do 11 rano i od 4 1/2 do 6 1/2 po poł. 3331

Bazar Muzyczny

Przyjmuje strojenie, reparacje fortepianów i pianin, a także i polerowanie. Łódź, Nowomiejska nr. 6—tel. 29-08. 3168

Poszukuje

13,000 rb.

na 1 numer hipoteki. Oferty w „Rozwoju” pod lit. „K. K. K.” 3174

OSTRZEŻENIE.

Trzy weksle wystawione przez: 1) Konstantego i W. małż. Mandrzyckich na 100 rb. 2) Konstantego i W. małż. Mandrzyckich na 25 rb. i 3) Konstantego Mandrzyckiego na 200 rb. na zlecenie Abrahamsohna, złożone w depozyt w browarze Abrahamsohna są nieważne. 3186

Dent. A. Dreisenstock powrócił

ulica Piotrkowska 89 przyjmuje od 9 do 1 i od 2 1/2 do 7 wieczór. 3166

Służąca

potrzebna uczciwa i czysta do wszystkiego (bez gotowania) ul. Główna nr. 40, m. 15. 3162

7-mio klasowy zakład naukowo-wychowawczy z klasą podwstępną, wstępną i ogrodem Heleny Miklaszewskiej

ul. Mikołajewska № 22.

Kancelarya przyjmuje zapisy uczniów od 10-ej rano do 6-ej wiecz. Egzamin 29, 30 i 31 sierpnia Początek roku szkolnego 2-o września. 3152

Żeńska VII-kl. szkoła polska Z. PĘTKOWSKIEJ

w Łodzi, ulica Wólczańska № 55.

Egzaminy wstępne i poprawkowe 2, 3 i 4 września. Podania przyjmuje kancelarya szkoły codziennie od godziny 11—5.

Zjazd Rektorów Uniwersytetów Szwajcarskich przyznał abiturjentkom prawo wstępu na Wszechnice wszystkich Kantonów w charakterze słuchaczek rzeczywistych na wszystkie wydziały. 2659

Szkoła prywatna T. Markiewicza

w Łodzi, Zawadzka 9

zajmuje się specjalnie przysposabianiem chłopców do klas niższych, średnich zakładów naukowych wszelkich typów. Egzamin wstępny i przyjmowanie do szkoły nieumiejących czytać, zaczęły się 24-go sierpnia, lekcje 2-go września. 2561

NOWOOTWORZONA

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA

W. Galeckiego przy współpracy p. M. Wesolek

Wólczańska № 43

przyjmuje dzieci od lat 6-ciu i gruntownie przysposabia do szkół średnich. — Lokal obszerny, wygodny, urządzone podług najnowszych wymagań pedagogiki i higieny. — Zapisy, informacje—codziennie od godz. 3—6-ej po południu. 3178

W 7-kl. zakładzie naukowym żeńskim

z klasami przygotowawczymi 3176

Janiny Tymienieckiej

ul. Widzewska № 42

egzamin wstępny i poprawkowy rozpoczęły się 22 sierpnia; lekcje we wszystkich klasach zaczęły się 2 września; zapisy uczniów codziennie od 9—2 po poł. i od 4—6 wieczór. Prócz obowiązkowych przedmiotów szkolnych, prowadzone będą we wszystkich klasach: konwersacja francuska i niemiecka, śpiewy chóralne, nauka szajdu i gimnastyka rytmiczna. Przy zakładzie duża sala rekreacyjna. Dzieci przyjmuje się od lat 6.

Potrzebna

dziewczyna lub kobieta do dzieci oraz bufetowa do restauracji ul. Radwanska 49. 3170

Szkoła prywatna

A. RYBAKA

Pasaż - Szulca № 11.

Zapis uczniów codziennie. 3160

Dr. H. Rueger

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne.

Przyjm. p. poł. 4—6. 3028

Dr. E. Sonenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne.

CEGIELNIANA 14

od g. 11—1 i od 4—7 1/2

Szkoła przygotowawcza koedukacyjna Heleny Cholewickiej

przemiesiona do rozszerzonego znacznie, słonecznego lokalu przy rogu Ewangelickiej i Mikołajewskiej (1-sze piętro, front).

Poleca się rodzicom i opiekunom, poszukującym dla swych dzieci warunków, zgodnych z najnowszymi wymaganiami higieny i pedagogiki. Przygotowując starannie do szkół średnich męskich i żeńskich wszelkiego typu, szkoła kładzie nacisk na wychowanie etyczne, fizyczne i estetyczne. Prócz przedmiotów obowiązujących wykładane są: języki, przyroda, rysunki, śpiew, slajd oraz gimnastyka szwedzka i rytmiczna. Zapisy codziennie od 10-ej do 2-ej i od 5-ej do 7-ej. Egzamin wstępny i poprawkowe 3-go i 4-go; lekcje 5-go września. 3104

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. FOSMOZA zapewnia prawidłowy rozwój krwi kości i mięśni. Niezbędny pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i rośnięcia. 1875 -

Liczne opinie Pp. Lekarzy. Ordynatorów szpitali dołączają się do każdego pudełka. Dostać można wszędzie. Cena pudełka 1 rb.

Najlepszy dowód na wzrastające zamiłowanie do piwa

Towarzystwa Akcyjnego Browarów Parowych

Haberbusch i Schiele

w Warszawie

jest z roku na rok szybko rozwijający się obrót.

Statystyczny wykaz produkcji piwa w wiadrach:

1900—490,000 1903—553,500 1906—634,000 1909— 873,500
1901—510,000 1904—563,000 1907—849,500 1910—1065,000
1902—530,000 1905—582,000 1908—868,500 1911—1300,000

Główny Skład, Łódź, Przejazd 65, telef. 14-33.

Przedstawiciel Edward Lorentz. 2239

Belki żelazne i żelazo

zawsze na składzie cement

KAROL SOMYA

Piotrkowska Nr. 192. 2533

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA KOEDUKACYJNA

JADWIGI MODRYGAJŁO

ŚREDNIA Nr 71

ŚREDNIA Nr 71

przyjmuje zapisy uczniów i uczennic w godzinach od 10-ej rano do 4-ej po południu. Początek roku szkolnego 1-go września. 3142

Szkoła Rysunkowa

Jerzego Lemana (Południowa 2).

Rysunki (model żywy, głowa i akt) malarstwo, rzeźba, historia sztuki, anatomia, perspektywa. Przy szkole osobny oddział dla dzieci od 4—8 po poł., i osobny oddział dla rzemieślników od 8 do 10-ej wieczorami. Lekcje rozpoczynają się 1-go września. Zapisy przyjmuje kancelarya (Południowa 2). Codziennie od 4 do 5-ej i od 8-ej do 9-ej wieczorem. 3128

ZAKŁAD STOLARSKI

Fr Walencikiewicza, Łódź, ul. św. Jakóba nr. 13. Posiada zawsze na składzie duży wybór mebli jesionowych, mahoniowych, dębowych do pokoi jadalnych i sypialnych, roboty własnej po cenach umiarkowanych. 3088

Były nauczyciel gimnastyki szkoły Handlowej w Kaliszu, udziela gimnastyki sokolskiej, szwedzkiej i na przyrządach, poszukuje posady w zakładach naukowych oraz udziela lekcji po domach dzieciom od lat siedmiu.

JÓZEF DĄBROWSKI.

Oferty proszę składać Łódź, ul. Wólczańska 91, u W. Pani Rydlowskiej. 3136

Zagraniczne paszporty

widy, wize, na mocy plenipotentcyli załatwia prędko D. Krugman, Andrzeja 38, m. 7. 3064

Nauczyciel

szkoły handlowej przyjmie ucznia, który uczęszcza do średnich zakł. naukowych w m. Łodzi. Główna 67, II piętro, dom Ruprechta. 2972

Ważna wiadomość!

Oprócz znanej „Skóry angielskiej”, posiadamy obecnie piękne zagraniczne plusze na męskie i dziecięce ubrania. Garnitur można nosić 5 lat. Piotrkowska nr. 128 miesz. 13. 3082

Ogród owocowy, warzywny, winnica, treibhaus, oranżerya, inspekta do wypuszczenia w dzierżawę kilkoletnią w Nerze przez Gostków. Tamże polowanie na czterdziestokilkę wólkach, dziki, sarny, zajęce, króliki, bażanty, cietrzewie, kurapatwy, kaczkę, bekasy. Wiadomość w administracji dóbr Ner. 3144

Ważne dla ogrodników

Są do sprzedania sadzonki truskawek ananasowych przeszło 10.000 tys. w odmianach handlowych. Wiadomość, Smugowa 19 u stróża. 3146

Pies myśliwski

z nr. 1302 zaginął. Proszę odprowadzić za nagrodą ul. Senatorska nr. 19. 3148

Ostrzega się przed nabyciem weksli in blanco wystawionych Arturowi i Bercie Rytter przez Kostantego i Annę Chudzińskich cztery weksle po rb. 100 i jeden na 50 rb. Weksle te nie mają żadnej wartości, ponieważ były wystawione za piwiarnię i patent, który odebrali a weksli zwrócili nie chcieli. 3128 KONSTANTY CHUDZIŃSKI.

Drożyzna mięsa

dają się obecnie wszystkim we znaki. Unika jej każda gospodyni, gdy rosół, potrzebny do zup, sosów, jarzyn, ragout i t. p. przyrządza z bulionu MAGGIego w kostkach

Jedna kostka za 4 kop. daje kwaterek posiłnego rosolu.

Bulion MAGGIego w kostkach sporządzony jest z najlepszego ekstraktu mięsnego i zawiera delikatny wyoiąg z jarzyn, jakoteż ootrzebna ilość soli i korzoni.

Żądajcie wyraźnie bulionu MAGGIego w kostkach z nazwą Maggi i marką ochronną „krzyż i gwiazda”.

Wszędzie do nabycia.

2481

JEDYNI

praktyczna, higieniczna, elegancka i tania jest nasza znakomita bielizna uznana w całym świecie dzięki swym nieporównywanym zaletom i, polecając takową Szanownej Publiczności, zwracamy Jej uwagę, że każda sztuka naszej bielizny opatrzona jest marką fabryczną oraz nasza firma dla łatwiejszego odróżnienia jej od licznych nieudolnych naśladownictw

Mey i Edlich w Lipsku-Plagwitz

1959

VII-mio kl. Szkoła Handlowa

Lucyny Siennickiej

Piotrkowska 157.

Egzamin wstępny i poprawkowe dn. 29 i 30 b. m. Lekcje dn. 2-go września. Kancelarya otwarta codziennie od 11—3. 2571

PRYWATNA MĘSKA SZKOŁA

A. ZIMOWSKIEGO

w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej Nr. 271.

przyjmuje zapisy uczniów od lat 7 codziennie w kancelaryi szkoły od godz. 9 r. do 2 pp. Lekcje rozpoczną się 29 sierpnia. 2529

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalec topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Mączkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Łódź sztuczny po 15 kop. pud na miejscu bez odstawy. 445